

Vizsgálják az okosvárosok szociotechnikai hatásait

A települések lakosait általában nem kérdezik meg, hogy akarnak-e új technológiákat a környezetükben.

Susan J. Winter, a Marylandi Egyetem professzora azt tanulmányozza, hogy az emberekkel egyeztet-e valaki az új technológiák használatáról, illetve arról, hogy milyen rendszereket vezetnek be és miért éppen azokat rendszeresítik. Többek között azt sem kérdezik meg a felhasználóktól, hogy akarnak-e például önállóan közlekedő buszokat a városukban. Pedig az okosvárosok szociotechnikai hatásait mindenképpen figyelembe kellene venniük a tervezőknek, a döntéshozóknak és a vezetőknek.

Winter a projekt során együttműködik a Nyugat-Baltimore-ban lévő kutatókkal. A kooperáció nem véletlen, hiszen ott önállóan közlekedő buszokat üzemeltetnek azért, hogy növeljék a forgalom hatékonyságát és csökkentsék a költségeket. A professzor összegezte a tapasztalatokat. A legfontosabb és legérdekesebb megállapítása az volt, hogy elsősorban a szegény emberek körében nagy a technológiák elutasítottsága, például az okosbuszok alkalmazásával kapcsolatban. A helyi lakosokat ugyanis senki sem kérdezte meg arról, hogy akarják-e egyáltalán ezeket a járműveket.

Az álláspont egyébként nem a technikaellenességnek köszönhető, hanem annak, hogy a buszvezetés egy régi szakma és sokan nem szeretnék, ha az autonóm buszok miatt ezek az emberek elveszítenék a munkájukat. A helyiek kétharmada afroamerikai és a többségük attól tartott, hogy ha nem lesznek buszvezetők, azaz semmilyen hivatalos személy nem lesz a járművön, akkor még nagyobb lesz a bűnözés és több a rasszizmusból elkövetett erőszakos bűncselekmény. Bármilyen furcsának tűnhet, a buszvezetők a biztonságot jelentik a helyiek számára. Ők az önállóan közlekedő buszok helyett inkább ingyenes WLAN-hozzáféréseket szeretnének, hogy a hosszú utazásaik alatt kényelmesebben tudják eltölteni az időt.

A szakember rámutatott, hogy a felhasználók és a technológiák egymás mellett fejlődnek, de ugyanakkor ott vannak a vállalatok is, amelyeknek elsősorban a részvényeseik felé vannak kötelezettségeik, ezáltal sokszor nem a közjót tartják szem előtt. Ezért ha egy város egy társaság technológiáját vásárolja meg, akkor meg kell kérdeznie magától, hogy az jó-e az embereknek is. S lehetőleg a kérdést mindenkinek fel kell tenni. Az időseket, az édesanyákat és a krónikus betegeket ugyanis csak ritkán veszik figyelembe, pedig ők is a településeken élnek és vannak igényeik. Amennyiben szélesebb körű a kommunikáció, akkor a technológiák elfogadása is nagyobb lesz. Végül fontos, hogy sose a technológia legyen a középpontban, hanem az csupán eszköz legyen egy cél eléréséhez.

Forrás: <https://sg.hu/cikkek/it-tech/138835/vizsgaljak-az-okosvarosok-szociotechnikai-hatasait>

Válogatta: Berke Barnabásné